

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 04/L-187

ZAKON O GEOGRAFSKIM OZNAKAMA I NAZIVIMA POREKLA

Skupština Republike Kosovo,

U skladu sa članom 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O GEOGRAFSKIM OZNAKAMA I NAZIVIMA POREKLA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Namena

Ovaj zakon definiše pravila za način dobijanja i zaštite naziva porekla i geografske oznake proizvoda.

Član 2
Delokrug

Ovaj zakon primenjuje se na sve proizvode za koje zaštita naziva i porekla potiče iz jednog regiona, određenog mesta ili zemlje.

Član 3 Iznimci

Odredbe ovog zakona se ne primenjuju na one proizvode za koje je zaštita imena porekla i geografske oznake regulisana posebnim zakonom.

Član 4 Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

1.1. Ministar - relevantni ministar Trgovine i Industrije;

1.2. Ministarstvo - relevantno Ministarstvo Trgovine i Industrije;

1.3. Ime porekla - ime regiona, specifično mesto, ili u posebnim slučajevima, ime države, koja se koristi za opisivanje proizvoda koji potiče iz tog regiona, specifičnog mesta ili države, čiji su kvaliteti ili karakteristike u suštini ili isključivo zbog određenog geografskog okruženja sa inherentnim prirodnim i ljudskim faktorima životne sredine, i kao rezultat proizvodnje, prerade i pripreme proizvoda koji se u potpunosti razvijaju u geografskoj zoni;

1.4. Geografska oznaka - ime regiona, specifično mesto, ili u posebnim slučajevima naziv države, koje se koristi da se opiše proizvod poreklom iz tog regiona, određenog mesta ili države, koji poseduje kvalitet, reputaciju ili druge karakteristike koje proističu iz specifičnog geografskog porekla, čija se proizvodnja i / ili prerada i / ili priprema u potpunosti razvija u toj geografskoj zoni;

1.5. Kancelarija - Kancelarija za Industrijsku Svojину, koja je odgovorna za postupak registrovanja imena porekla i geografskih oznaka i o drugim postupcima u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima;

1.6. Generičko ime - ime proizvoda, koje, iako se odnosi na zemlju ili region gde je ovaj proizvod prvobitno proizveden ili trgovan, postalo uobičajeno ime proizvoda na Kosovu;

1.7. Zemlja porekla - regionalne sisteme u kojima je data zaštita imena porekla, odnosno geografske oznake za proizvode koji se odnose na jedno geografsko područje koje se nalazi u jednoj ili nekoliko zemalja u okviru tog regionalnog sistema;

1.8. Registar o nazivima porekla zaštićenih i geografskih oznaka – registar koji se održava od Kancelarije, čija će se sadržina utvrditi podzakonskim aktom;

1.9. Registar ovlašćenih korisnika naziva porekla zaštićenih i geografskih oznaka - registar koji se održava od Kancelarije, čija će se sadržina utvrditi podzakonskim aktom.

2. Određene geografske oznake, bez obzira na član 4, pod stav 1.7. ovog zakona, tretiraće se kao imena porekla, ukoliko dokazuju tradicionalni karakter i izuzetan ugled i slavu i čija sirovina navedenog proizvoda dolazi iz šireg geografskog područja, ili različitog od oblasti u kojem se obrađuje proizvod, pod uslovom:

2.1 Da se odredi oblast proizvodnje sirovog materijala;

2.2 Da postoje posebni uslovi za proizvodnju sirovog materijala;

2.3 Da postoje pravna osnova da bi se obezbedila inspekcija, da obezbede poštovanje / ispunjenje uslova propisanih u ovom stavu.

3. Za potrebe stava 2. ovog člana, samo živa stoka, meso i mleko se mogu smatrati kao sirovina za poljoprivredne proizvode ili hranu.

Član 5 Tradicionalna Imena

Tradicionalna geografska ili negeografska imena koja imenuju / definišu jedan proizvod ili koja ispunjavaju kriterijume navedene u članu 4 ovog zakona smatraju se takođe kao nazivi porekla ili geografske oznake.

Član 6 Kancelarija za industrijsku svojinu

Kancelarija je odgovorna za postupak registrovanja naziva porekla i geografskih oznaka i o drugim postupcima u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima.

Član 7 Razmatranje odluka donetih od strane Kancelarije

1. Protiv odluke Kancelarije dozvoljena je žalba u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.

2. Žalba se podnosi Komisiji za razmatranje žalbi u Kancelariju za industrijsku imovinu koja se obavezuje, da odlučuje i da informiše stranku.

3. Komisija za razmatranje žalbi se formira odlukom Ministra.

4. Komisija je nadležna da razmatra sve žalbe koje stranke podnesu protiv odluke Kancelarije u oblasti geografskih pokazatelja i naziva porekla.

5. Protiv odluke komisije može se podneti tužba u Nadležnom sudu za administrativna pitanja u roku od trideset (30) dana.

6. Rad komisije i procedura podnošenja žalbi se uređuje podzakonskim aktom, koje donosi Ministarstvo.

Član 8 Zastupanje

1. Fizička i pravna lica sa rezidentnim ili poslovnim sedištem u Republici Kosovo uživaju zaštitu i imaju pravo da deluju kao stranka u procedurama koje se vode od strane Kancelarije.

2. Fizička i pravna lica koja nisu stanovnici Republike Kosovo ili nemaju boravište ili poslovno sedište na Kosovu, u procedurama pri kancelariji su zastupljeni od strane ovlašćenih predstavnika, osim u slučaju postojanja bilo kakvih međunarodnih ili bilateralnih sporazuma koji regulišu uzajamno zastupanje u postupcima pri kancelariji.

POGLAVLJE II ZAŠTITA NAZIVA POREKLA I GEOGRAFSKIH OZNAKA

Član 9 Osnovi za odbijanje

1. Jedan naziv se ne može registrovati kao naziv porekla ili kao geografska oznaka ako:

1.1. Je postalo generičko ime;

1.2. Je u sukobu je sa imenom biljne sorte ili rase životinja i kao rezultat toga bi prevarilo potrošača o pravom poreklu proizvoda;

1.3. Ukazuje ili sugeriše da proizvod potiče iz druge geografske oblasti, a ne sa tačnog mesta porekla ili da time zavodi ili dezinformiše javnost o geografskom poreklu proizvoda;

1.4. Obmanjuje potrošača da veruje da proizvod potiče iz druge teritorije, čak i ako su teritorija, region ili zemlja porekla proizvoda tačni i istiniti;

1.5. Može stvoriti zabunu na tržištu o vrsti, poreklu, kvalitet, način proizvodnje ili o drugim karakteristikama proizvoda;

1.6. U suprotnosti je sa javnim redom ili moralom;

1.7. je već ranije registrovan.

2. Da bi se utvrdilo da li jedan naziv postao ili ne generičan, uzimaju se u obzir činiooci, posebno situacija/postojeće stanje na Kosovu i zone potrošnje kao i odgovarajući zakon.

3. imajući u obzir značaj i reputaciju trgovačke marke kao i rok njene upotrebe putem registracije postoji mogućnost dezorijentacije potrošača u vezi sa stvarnim identitetom proizvoda.

Član 10

Homonimi naziva porekla ili geografskih oznaka

1. Kada imena dveju ili više zemalja, čiji proizvodi ili usluge porekla su identična ili takoreći identična u pisanom ili izrečenom obliku, zaštita takvih imena od jednog geografskog pokazatelja ili naziva porekla će se dati svim zainteresovanim strankama koje ispunjavaju utvrđene zahteve ovim zakonom, i u skladu sa načelima jednakog tretiranja proizvođača na tržištu, pravednog informisanja potrošača i bavljenja biznisa u poverenju.
2. Korisnik homonimnih izraza će obezbediti dovoljne informacije o etiketama materijala za pakovanje u vezi verodostojnosti porekla proizvoda, kako bi razlikovali jednog homonima od drugog da ne bi dezorijentalisali potrošača.

Član 11

Nazivi porekla i geografske oznake koje se odnose na geografska područja izvan Kosova

1. Svako fizičko ili pravno lice može podneti zahtev za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, u skladu sa odredbama ovog zakona.
2. Ako se naziv porekla, odnosno geografske oznake, odnosi na geografske oblasti van Kosova, zaštita se odobrava ukoliko se aplikacija poklapa sa zahtevima / uslovima utvrđenim ovim zakonom, i ako je navedeni naziv zaštićen u zemlji porekla. Bez obzira na odredbe člana 9., naziv se ne može registrovati kao oznaka naziva porekla ili geografska oznaka kada nije zaštićen ili se dalje ne štiti ili koristi u zemlji porekla.
3. Zaštita naziva porekla ili geografskog pokazatelja može se takođe pružiti na osnovu bilateralnih ili međunarodnih sporazuma o uzajamnoj zaštiti naziva porekla ili geografskih pokazatelja sa kojima Kosovo sklapa sporazume.
4. Domen zaštite naziva porekla ili geografskih pokazatelja slična je zaštitom naziva porekla i geografskih pokazatelja u skladu sa ovim zakonom, ukoliko i u meri u kojoj bilateralni međunarodni sporazum ne predviđa drugačije.

Član 12

Oblast zaštite

1. Oznaka porekla ili geografske oznake registrovane biće zaštićene od:
  - 1.1. Svake neposredne ili posredne upotrebe u trgovini proizvoda koji nisu registrovani za toliko vremena koliko su ti proizvodi uporedivi sa proizvodima registrovanim pod imenom porekla, odnosno dokle god upotreba imena porekla, odnosno geografske oznake, koristi reputaciju imena porekla ili zaštićene geografske oznake;

1.2. Svaka zloupotreba, imitacija ili povreda, čak i ako se naznačava tačno poreklo proizvoda ili ako je ime porekla, odnosno geografske oznake, prevedeno ili transliterisano ili je praćen izrazima kao "stil", "tip", "metod", "onako kao što je proizveden u", "imitacija" ili slične.

1.3. Svaka netačna ili obmanjujuća (falsifikovana) oznaka u smislu porekla, prirode ili osnovnih kvaliteta proizvoda, u unutrašnjem ili spoljnjem pakovanju, reklamnom materijalu ili dokumentima o proizvodu i pakovanju proizvoda u kontejneru koji ima tendenciju davanja pogrešnog utiska što se tiče porekla;

1.4. Svaka praksa / druga mera koja može dovesti u zabludu potrošača u pogledu stvarnog porekla proizvoda.

2. Kada naziv porekla, odnosno geografska oznaka, sadrži u sebi ime proizvoda koje se smatra generičkim, upotreba generičkog imena u odgovarajućim proizvodima ne smatra se da je u suprotnosti sa stavovima 1.1 i 1.2 ovog člana.

3. Registrovani nazivi porekla ili geografske oznake ne mogu postati generički.

4. Registrovani nazivi porekla ili geografske oznake ne isključuju pravo korišćenja od strane bilo kojeg lica na tržištu, njegovog imena ili ime njegove kompanije, osim kada se takvo ime koristi na takav način da obmanjuje javnost.

Član 13

Odnosi između trgovačkih marki, naziva porekla i geografskih oznaka

1. Kada je naziv porekla ili geografska oznaka registrovana u skladu sa ovim zakonom, odbacuje se zahtev za registrovanje trgovačke marke koja odgovara jednoj od situacija iz člana 12. ovog zakona u vezi sa istom klasom proizvoda, ako je zahtev za registrovanje trgovačke marke podnesen za registrovanje nakon datuma podnošenja zahteva za registrovanje u skladu sa ovim zakonom.

2. Trgovačke marke koje su registrovane u suprotnosti sa prethodnim stavom biće ukinute iz Kancelarije.

3. Trgovačka marka čija upotreba odgovara jednoj od situacija navedenih u članu 12. i za koju je podnet zahtev za registrovanje u poverenju na Kosovu pre datuma podnošenja prijave za registrovanje u skladu sa ovim zakonom, može se i dalje koristiti bez obzira na registrovanje imena porekla, odnosno geografske oznake, ako ne postoje razlozi za njeno ukidanje ili opoziv po Zakonu o trgovačkim markama.

Član 14

Pravo korišćenja

1. Naziv porekla ili geografska oznaka registrovana u skladu sa ovim zakonom, može se koristiti od bilo kojeg proizvođača ili prerađivača za reklamiranje proizvoda kada se obezbede da su ovi proizvodi u skladu sa relevantnim specifikacijama i kada je proizvođač ili prerađivač registrovan u Registar ovlašćenih korisnika.

2. Svi proizvodi poreklom sa Kosova koji se trguju pod nazivom porekla ili geografskom oznakom u skladu sa ovim zakonom biće obeleženi oznakom "zaštićeno ime porekla" i "zaštićena geografska oznaka" ili njihovim pratećim simbolima.

3. Svaki proizvod poreklom izvan Kosova koji se trguje pod nazivom porekla ili geografskom oznakom u skladu sa ovim zakonom, može takođe biti obeležen oznakom "zaštićeno ime porekla" i "zaštićena geografska oznaka" ili pratećim simbolima koji se nadovezuju sa njima.

Član 15 **Trajanje zaštite**

1. Zaštita naziva porekla ili geografske oznake registrovane u skladu sa ovim zakonom počinje od dana upisa u Registar naziva porekla ili registrovanih geografskih oznaka.

2. Pravo korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake, traje deset (10) godina od dana pristupanja ovlašćenih korisnika u Registar ovlašćenih korisnika i prema odredbama ovog zakona može se obnoviti na neodređeno vreme na periode od deset (10) godina, sve dok je naziv porekla, odnosno geografska oznaka, registrovana.

POGLAVLJE III **OPŠTE ODREDBE O PROCEDURI PRUŽANJA ZAŠTITE**

Član 16 **Zaštita naziva porekla i geografskih oznaka**

Nazivu porekla ili geografskim oznakama daje se zaštita odlukom za registrovanje nakon završetka administrativnih procedura od strane Kancelarija za registrovanje u odgovarajućem registru.

Član 17 **Davanje prava korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake**

Pravo na korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake, daje se rešenjem o registraciji ovlašćenih korisnika, nakon završetka administrativnih procedura od strane Kancelarije.

Član 18 **Takse**

Za kancelarijske procedure ustanovljene ovim zakonom plaćaju se odgovarajuće takse propisane podzakonskim aktom kojeg donosi Ministarstvo.

Član 19 Registri

1. Kancelarija vodi registar zaštićenih naziva porekla i zaštićenih geografskih oznaka, u daljem tekstu referisan kao "Registar".
2. Kancelarija vodi registar ovlašćenih korisnika zaštićenih imena porekla i zaštićenih geografskih oznaka, u daljem tekstu "Registar korisnika porekla."
3. Sadržaj registara iz stava 1 i 2 ovog člana utvrdiće se podzakonskim aktom donošenog od Ministarstva
4. Registri iz stava 1 i 2 ovog člana su javni za svaku zainteresovanu osobu, bez posebne naknade ili zaduženja.
5. Kancelarija izdaje kopije podataka ili izvoda iz registara na zahtevu stranke, a nakon isplate naknade.

POGLAVLJE IV PROCEDURA REGISTROVANJA NAZIVA POREKLA I GEOGRAFSKIH OZNAKA

Član 20 Pokretanje procedure registrovanja

1. Procedura za registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake, počinje popunjavanjem aplikacije u Kancelariji za registrovanje.
2. Aplikacija za registrovanje može imati samo jedan naziv porekla ili geografsku oznaku povezanom sa samo jednom vrstom proizvoda.

Član 21 Pravo na aplikaciju

1. Pravo na apliciranje za registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake, ima:
  - 1.1. svako udruženje proizvođača ili prerađivača koji rade sa istim proizvodom, nezavisno od njegovog sastava ili pravnog oblika, (u daljem tekstu "Grupa");
  - 1.2. jedno fizičko ili pravno lice, pod uslovom da dođe u vreme popunjavanja aplikacije za registrovanje, da je lice u pitanju jedini proizvođač u određenom geografskom području spreman da podnese aplikaciju i da definisano geografsko područje poseduje karakteristike koje se značajno razlikuju od onih susednih područja ili se karakteristike proizvoda razlikuju od onih koji se proizvode u susednim područjima.

2. Grupa ili osoba koja ispunjava uslove propisane u pod stavu 1.2. stava 1. ovog Zakona može podneti zahtev za registrovanje imena porekla, odnosno geografske oznake za proizvode koje proizvode ili pružaju.

Član 22 **Sadržaj aplikacije za registrovanje**

1. Aplikacija za registraciju obuhvata:

- 1.1. Naziv i adresu grupe koja aplicira praćeno informacijama o zakonskom statusu i sastavu grupe, ako aplikaciju popunjava grupa;
- 1.2. Ime i adresu lica koje aplicira, praćeno odgovarajućim iskazima o zakonskom statusu, kada aplikaciju popunjava jedno jedino lice;
- 1.3. ime naziva porekla ili geografskog pokazatelja;
- 1.4. opis proizvoda;
- 1.5. određivanje geografske zone;
- 1.6. Specifikacije proizvoda;
- 1.7. opis veze između proizvoda geografskog porekla iz člana 26 ovog zakona;
- 1.8. dokaze o izvršenim uplatama prema predviđenim tarifama;
- 1.9. Ovlašćenje, ako lice koje aplicira zastupa ovlašćeni predstavnik;
- 1.10. Dokaz o zaštiti naziva porekla ili geografskog pokazatelja u njegovoj zemlji prema članu 8 ovog zakona, u obliku kopije uverenja ili drugog legalnog dokumenta u službenom jeziku zemlje porekla uz prevod dokumenta ako se naziv porekla ili geografski pokazatelj odnosi na geografsku zonu izvan Kosova,
- 1.11 Druge informacije ili dokumente predviđenih podzakonskim aktima za sprovođenje ovog zakona.

Član 23 **Opis proizvoda**

1. Da bi se odredio prema nazivu porekla, odnosno geografskoj oznaci, opis proizvoda treba da sadrži određene tehničke podatke koji se najčešće koriste za opis te vrste proizvoda, uključujući i senzorne karakteristike (organoleptičke) kada god je to umesno.
2. Opis ovog proizvoda uključuje, kada je to umesno, posebna pravila u vezi pakovanja (ambalažu) i etiketu.

Član 24

Određivanje geografskog područja

Geografsko područje određuje se na detaljan i precizan način, ne predstavlja bilo kakvu dvosmislenost i postavlja ograničenja u pogledu povezivanja između kvaliteta ili karakteristika proizvoda i geografskog okruženja pomenutog / referisanog u stavu 2, član 4. ovog zakona ili u smislu odnosa između određenog kvaliteta, ugleda ili bilo koje druge karakteristike proizvoda i geografskog porekla navedenog / pomenutog / referisanog članom 4, pod stav 1.4. ovog zakona.

Član 25

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda sadrži:

- 1.1. Naziv proizvoda koji sadrži ime porekla, odnosno geografsku oznaku;
- 1.2. Opis proizvoda uključujući sirovinu, ako je moguće, kao i osnovne karakteristike fizičkih, hemijskih, mikrobioloških, senzornih (organoleptičkih) ili ostalih karakteristika proizvoda;
- 1.3. Određivanje geografskog područja i, ako je moguće, detalje koji ukazuju na usaglašenost sa zahtevima iz člana 4, stav 2 ovog zakona;
- 1.4. Dokaz da proizvod potiče iz određenog geografskog područja koji je referisan u članu 4, pod stav 1.3. ili 1,4 ovog zakona;
- 1.5. Opis metode dobijanja proizvoda i, ako je moguće, neizmenjene autentične lokalne metode kao i informacije o pakovanju, ukoliko osoba koja primenjuje određuje, daje razloge i specifična opravdanja za proizvod, o tome zašto pakovanje treba da se izvrši na određenom geografskom području u cilju održavanja kvaliteta geografskog porekla ili obezbeđivanja kontrole.
- 1.6. Detalji koji dokazuju vezu između kvaliteta ili karakteristika proizvoda i referentnog/ navedenog/ pomenutog geografskog okruženja iz člana 4, pod stav 1.3. ovog zakona ili vezu između određenog kvaliteta, reputacije ili druge karakteristike proizvoda i geografskog porekla referisanog/ navedenog/ pomenutog u članu 4, pod stav 1.4. ovog zakona.
- 1.7. Ime i adresu organa ili tela koja proveravaju usklađenost odredaba specifikacije i njihovih specifičnih zadataka;
- 1.8. Svako specifična pravilo etiketa za navedeni proizvod;
- 1.9. Detaljna pravila o poreklu i kvalitetu hrane, za proizvode životinjskog porekla koja su određena kao naziv porekla;
- 1.10. Svaki drugi zahtev iz odredaba posebnog zakona, ili podzakonskih akata donošenih od dotičnog ministarstva prema ovom zakonu.

Član 26

Veza

1. Detalji koji dokazuju veze pomenute u članu 25, pod stav 1.6. stava 1. ovog zakona treba da objasne i razjasne način kako karakteristike određenog geografskog područja utiču na finalni proizvod. Kada god je to potrebno, uključuju i specifične elemente opisa proizvoda ili proizvodnog metoda koji opravdava vezu.

2. Naziv porekla sadrži:

2.1. Detalje geografskog područja, uključujući ljudski i prirodni faktor relevantan za vezu;

2.2. Detalje kvaliteta ili karakteristika proizvoda koji su suštinski ili isključivo rezultat geografske sredine;

2.3. Opis interakcije između detalja u skladu sa podstavovima 2.1. i 2.2 ovog stava.

3. geografske oznake sadrže:

3.1. Detalje geografskog područja od uticaja za referisane povezanosti u članu 25 ovog zakona;

3.2. Izjavu o tome da li se zasniva na određenom kvalitetu ili ugledu ili drugim karakteristikama koje se mogu pripisati geografskom poreklu, zajedno sa detaljima specifičnog kvaliteta, reputacije ili druge karakteristike proizvoda koje se mogu pripisati geografskom poreklu;

3.3. Opis povremene slučajne interakcije između detalja, shodno podstavovima 3.1. i 3.2. ovog stava.

Član 27

Provera usaglašenosti sa specifikacijama

1. Organi ili tela ovlašćena za proveru saglasnosti proizvoda sa odredbama specifikacije, trebaju biti prihvaćene i ovlašćene institucije za proveru proizvoda u skladu sa odredbama specifikacije (u daljem tekstu: Certifikaciona tela) u skladu sa važećom zakonodavstvom o konformitetu.

2. Certifikaciona tela će osigurati da provera saglasnosti proizvoda sa odredbama specifikacije bude urađena pre nego što se proizvod plasira na tržištu.

3. Što se tiče naziva porekla ili geografskih oznaka vezane sa geografskom područjem koje se nalazi izvan Kosova, provera proizvoda u skladu sa odredbama specifikacije pre plasiranja proizvoda na tržište biće obezbeđena od strane javnih organa utvrđenih od strane zemlje porekla i / ili od organa za sertifikovanje proizvoda.

4. Troškove za takvu proveru proizvoda u skladu sa odredbama specifikacija snosi će ovlašćeni korisnici koji su podvrgnuti kontroli.

Član 28

Provera poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

1. U slučaju poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda, organi za sertifikovanje navedeni u članu 27. ovog zakona, usvajaju se od strane ministra nadležnog Ministarstva za poljoprivredu. Posebni uslovi koji su potrebni za sertifikaciju, spisak odobrenih tela i druga pitanja ove prirode biće određene od strane nadležnog ministra nadležnog Ministarstva za poljoprivredu.
2. Detalje o uslovima i procedurama za proveru usaglašenosti sa poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodom sa odredbama specifikacije, ako su organi za sertifikovanje potvrdili da proizvod nije u saglasnosti sa odredbama specifikacije, procedure i načini uspostavljanja tarife za proveru sertifikacionih tela utvrdiće se od strane ministra nadležnog Ministarstva za poljoprivredu.

Član 29

Provera aplikacije

1. Kancelarija će proveriti da li podnesena aplikacija sadrži sva neophodna dokumenta u skladu sa članom 22 ovog zakona i donosi odluku u roku od šesdeset (60) dana.
2. Ako Kancelarija utvrdi da aplikacija ne sadrži sve potrebne uslove iz člana 22. ovog zakona, Kancelarija će pozvati osobu koja aplicira da ispravi aplikaciju u roku od šesdeset (60) dana.
3. Na zahtev aplikanta, koji mora biti dostavljen u roku koji je određen u stavu 2. ovog člana, rok se može produžiti za najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.
4. Ako lice koje aplicira ne ispravi svoju aplikaciju na osnovu poziva Kancelarije ili ne može da je ispravi u roku, aplikacija će biti odbijena.

Član 30

Provera zahteva za zaštitu

1. Ako aplikacija ispunjava uslove iz člana 29 ovog zakona, Kancelarija će dalje ispitati da li aplikacija ispunjava uslove propisane za zaštitu naziva porekla, odnosno geografskih oznaka, a naročito ako ispunjava određene uslove iz člana 21. do člana 28. ovog zakona.
2. Ako Kancelarija utvrdi da aplikacija ne ispunjava neophodne uslove, kancelarija će pismeno obavestiti lice koje aplicira o razlozima zašto mu nije dozvoljena zaštita imena porekla, odnosno geografske oznake, i pozvaće ga da podnese prigovor u roku od šesdeset (60) dana.
3. Na zahtev lica koje aplicira, koji mora biti dostavljen u određenom vremenskom roku koji je referisan u stavu 2. ovog člana, taj ograničeni vremenski rok može se produžiti najviše za trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.

4. Ako lice koje aplicira ne dostavi bilo kakav prigovor ili ako, uprkos njegovom prigovoru, Kancelarija smatra da osoba koja aplicira ne ispunjava propisane uslove za zaštitu imena porekla, odnosno geografske oznake, aplikacija će biti odbijena.

5. Ukoliko nakon završetka procedure, u skladu sa odredbama ovog člana, kancelarija smatra da lice koje aplicira ispunjava uslove propisane za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, objaviće deo aplikacije za registrovanje naziva porekla ili geografske oznake koji se pominju u članu 22. pod stav 1.3, 1.4., 1.5. i 1.7. ovog zakona.

Član 31

Kontrola poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kontrola i odluka referisane u članu 30 ovog zakona izvršiće se od strane stručne komisije koja se sastoji od 2 stručnjaka koji su imenovani od ministra nadležnog Ministarstva za poljoprivredu i dva (2) stručnjaka imenovanih od strane direktora Kancelarije, za svaki slučaj ponaosob.

Član 32

Prigovor

1. U roku od tri (3) meseca od dana objavljivanja aplikacije u skladu sa članom 30. stav 5. ovog zakona, svako lice može podneti prigovor na predloženu registraciju naziva porekla, odnosno geografske oznake, pod sledećim uslovima:

1.1. da se ne slaže sa definicijama referisane u članu 4 ovog zakona; ili

1.2. Da će registrovanje predloženog naziva biti u suprotnosti sa članom 10. ili podstav 1.2. i 1.3 stava 1. člana 9. ovog zakona, ili.

1.3. da će registrovanje predloženog naziva ugroziti delimično ili potpuno postojanje identičnog imena ili trgovačke marke ili postojanje proizvoda koji su legalno bili na tržištu najmanje pet (5) godina pre datuma objavljivanja referisanog u članu 30. stav 5 ovog zakona, ili

1.4. Ime za koje se traži registrovanje generično je u smislu člana 9. pod stav 1.1. stava 1. ovog zakona.

Član 33

Procedura prigovora

1. Kancelarija će proveriti da li je prigovor podnet u propisanom roku utvrđenom u članu 30. stav 1 ovog zakona i ako su podneti i postoje dokazi koji dokazuju osnovu prema kojoj je sačinjen prigovor.

2. Ako Kancelarija utvrdi da prigovor nije podnet u propisanom roku ili da prigovarač nije dostavio tražene dokaze, prigovor će biti odbijen.

3. Ako Kancelarija utvrdi da je prigovor podnet u propisanom roku i da su dostavljeni svi potrebni dokazi, prigovor zajedno sa svim dostavljenim dokazima biće predat licu koje je apliciralo. Lice koje je apliciralo biće pozvano da u roku od trideset (30) dana dostavi svoje primedbe nad podnetim prigovorom i dostavljenim dokazima.

4. Na zahtev lica koje aplicira, koji se treba podneti u roku koji je predviđen u stavu 3. ovog člana, rok se može produžiti za trideset (30) dana od dana isteka roka.

5. Kancelarija će odlučiti da li je prigovor opravdan u smislu fer i tradicionalnog korišćenja i realne mogućnosti konfuzija.

6. Ako Kancelarija utvrdi da je prigovor opravdan, ona će odbiti zahtev za registrovanje imena porekla, odnosno geografske oznake.

7. Ako Kancelarija utvrdi da prigovor nije opravdan, ona će odbaciti prigovor i nastaviće sa procedurom registrovanja.

Član 34

Registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake

1. Ako aplikacija za registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake, ispunjava sve propisane uslove za zaštitu imena porekla, odnosno geografske oznake, a nakon razmatranja prigovora, ako ih ima, Kancelarija će doneti odluku o registraciji nekog naziva porekla ili geografske oznake i izvršiti registrovanje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake u Registar.

2. Registrovanje će biti objavljeno u Službenom glasniku Kancelarije.

3. Podaci za objavljivanje registrovanja naziva porekla, odnosno geografske oznake, utvrdiće se podzakonskim aktom donošenog od ministarstva.

Član 35

Sadržaj podataka u Registru

1. Prilikom registrovanja zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake u registar, Kancelarija će obeležiti sledeće podatke:

1.1. Registrovano ime proizvoda zaštićenog nazivom porekla, odnosno geografskom oznakom;

1.2. Vrstu ako je ime zaštićeno kao naziv porekla ili geografska oznaka;

1.3. Vrstu proizvoda koji sadrži zaštićeno ime porekla, ili geografsku oznaku;

1.4. Oznaku zemlje porekla;

1.5. Detalje o odluci registrovanja imena porekla, ili geografske oznake.

Član 36

Izmene u specifikacijama proizvoda

1. Svako ko ima pravo da podnese aplikaciju za registrovanje naziva porekla ili geografske oznake iz člana 21. ovog zakona, može aplicirati za izmenu odobrene specifikacije proizvoda, posebno uzeti u obzir razvoj i naučna i tehnička dostignuća ili za redefinisane geografskog područja iz člana 25, stav 1. pod stav 1.3. ovog zakona.
2. Aplikacija za odobrenje izmene u specifikaciji proizvoda će opisati i dostaviti razloge za tražene promene.

Član 37

Postupak za izmenu specifikacije proizvoda

1. Kada izmena uključuje jednu ili više promena u imenu, opisu proizvoda, definisanju geografskog područja ili opisu nadovezivanja, procedura izmene se vrši u skladu sa procedurama navedenim u članu 29 do člana 34 ovog zakona.
2. U takvom slučaju, kao što je opisano u stavu 1 ovog člana, podaci koji se zahtevaju shodno pod stava 1.10. stava 1. člana 22. ovog zakona treba da sadrže uredno popunjenu aplikaciju na osnovu ovog člana i predloženu specifikaciju sa novim podacima proizvoda.
3. U slučaju izmene iz stava 1. ovog člana, podaci za objavljivanje se vrše u skladu sa članom 30, stav 5, ovog zakona
4. izmene će se smatrati kao male i kancelarije će odlučiti o odobravanju zahteva bez praćenja izjavljene procedure od člana 32 do 34 ovog zakona, ako se izmene iz stava 1 ovog člana:
  - 4.1. ne vezuju za suštinskim karakteristikama proizvoda;
  - 4.2. ne menjaju referentne veze u članu 25 ovog zakona.
  - 4.3. ne obuhvataju promenu naziva, ili nekog dela naziva proizvoda;
  - 4.4. ne utiču na određenu geografsku zonu;
  - 4.5. ne predstavljaju povećanje na ograničenju trgovine proizvoda ili njegove sirovine.
5. Kada izmena ne podrazumeva bilo kakvu izmenu iz stava 1 ovog člana ili se odnosi na bilo kakvu privremenu izmenu u specifikacijama koje proističu iz uvođenja obaveznih sanitarnih i fitosanitarnih mera od strane državnih organa, Kancelarija će odrediti da li će odobriti predloženu izmenu.
6. Kada Kancelarija odluči da prihvati izmenu na specifikaciji koja obuhvata ili sadrži promenu podataka zabeleženih u Registar u skladu sa članom 35 ovog zakona, ove izmene će biti ubeležene u registar i važe od datuma kada je doneta odluka za prihvatanje izmena.

Član 38 **Poništenje**

1. Odluka za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, biće poništena ako Kancelarija utvrdi da:

1.1. Tokom vremena popunjavanja aplikacije za registrovanje nisu bili ispunjeni uslovi za propisanu zaštitu po ovom zakonu;

1.2. Je prestala postojati usaglašenost sa zahtevima specifikacije za proizvod koji se pokriva zaštićenim nazivom;

1.3. Ako naziv porekla ili geografska oznaka koja se odnosi na geografsko područje koje se nalazi izvan Kosova, navedeni naziv neće biti zaštićen u zemlji porekla;

1.4. Na osnovu pravno zasnovanog potraživanja fizičkog ili pravnog lica za poništenje takve odluke o zaštiti naziva porekla, ili geografske oznake.

2. U slučaju da je procedura poništenja zasnovana na osnovama predviđenih u stavu 1.4 ovog člana, član 32 stav 5 i član 33 ovog zakona primenjivaće se u skladu sa okolnostima.

3. Kada je jedna odluka o zaštiti naziva porekla ili geografske oznake poništena, smatra će se da naziv porekla ili geografske oznake nije imao od samog početka, uticaja navedenih u ovom zakonu.

Član 39 **Postupak poništenja**

1. Poništenje odluke o zaštiti naziva porekla ili geografske oznake može se zahtevati od strane bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica ili od strane kancelarije, po službenoj dužnosti.

2. Zahtev iz stava 1. ovog člana sadržiće razloge zahteva i bilo koje druge informacije ili dokument koji će biti detaljno propisan podzakonskim aktom donošenog od ministarstva.

3. Ako Kancelarija utvrdi da zahtev ne sadrži sve propisane uslove iz stava 2. ovog člana, zahtev će biti odbijen.

4. Ako zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži sve uslove propisane u stavu 2. ovog člana, biće objavljen u Službenom glasniku Kancelarije.

5. U roku od tri (3) meseca od dana objavljivanja relevantnih informacija o zahtevu za poništenje odluke o zaštiti imena porekla ili geografske oznake na osnovu stava 4. ovog člana, svaka zainteresovana osoba može dati izjavu o primedbama na zahtev za poništenje odluke da se zaštiti naziv porekla, odnosno geografske oznake, ako takva osoba može pokazati neprestanu komercijalnu podršku nad registrovanim imenom.

6. Ako Kancelarija utvrdi da je zahtev za poništenje odluke zaštita naziva porekla, odnosno geografske oznake, opravdan, ona će poništiti registraciju naziva porekla, odnosno

geografske oznake, izbrisaće podatke iz Registra, nakon što odluka o poništenju postane punomoćna, i objaviće tu činjenicu u biltenu Kancelarije.

7. Kancelarija će odbiti zahtev za poništenje registrovanja za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, ako utvrdi da nije osnovana.

Član 40

Otkazivanje procedure za poljoprivredne i prehrambene proizvode

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kontrola i odluka iz člana 39. ovog zakona izvršiće se od strane Komisije eksperata na osnovu člana 31 ovog zakona.

Član 41

Otkazivanje procedure za naziv porekla, odnosno geografske oznake koje se odnose na geografsko područje koje se nalazi izvan Kosova

1. U slučaju da se otkazivanje zatraži na osnovu člana 38. stav 1.3. stava 1. ovog zakona, bez obzira na odredbe člana 39. stav 1. ovog zakona, zahtev se takođe može podneti od strane nadležnih organa u zemlji porekla i bez obzira na odredbe člana 39 stav 2. ovog zakona, takav zahtev treba biti praćen kopijom potvrde ili bilo kog drugog pravnog dokumenta na jeziku zemlje porekla, prevedenog, i koji potvrđuje da naziv nije dalje zaštićen u zemlji porekla.

2. U slučaju da se otkazivanje zahteva na osnovu člana 38. podstav 1.3. stava 1. ovog zakona, član 39. stavovi 4 i 5 ovog zakona ne primenjuju se.

Član 42

Ograničenja u pogledu administracije

Registrovani naziv porekla, odnosno geografske oznake, ne može se prenositi, licencirati ili podleći istim pravima, slobodnom sporazumu ili bilo kojem obliku prenosa prava.

POGLAVLJE V PROCEDURA ZA REGISTROVANJE OVLAŠĆENOG KORISNIKA ZAŠTIĆENOG NAZIVA POREKLA, ODNOSNO GEOGRAFSKE OZNAKE

Član 43

Pokretanje procedure registrovanja

1. Procedura za registrovanje ovlašćenog korisnika zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, pokrenuće se podnošenjem aplikacije za registraciju u Kancelariji.

2. Aplikacija iz stava 1. ovog člana može se popuniti od bilo kojeg proizvođača ili prerađivača, bilo fizičkog ili pravnog lica, koje proizvodi ili prerađuje proizvod, koji je zaštićen po nazivu porekla, odnosno geografskoj oznaci, u skladu sa relevantnim specifikacijama proizvoda.

3. Aplikacija iz stava 1. ovog člana može se popuniti samo ako je naziv porekla, odnosno određena geografska oznaka, uredno registrovana u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 44

Sadržaj aplikacije za registrovanje od strane ovlašćenog korisnika

1. Aplikacija za registrovanje ovlašćenog korisnika obuhvatiće:

1.1. Zahtev od strane ovlašćenog korisnika;

1.2. Informacije koje identifikuju lice koje aplicira;

1.3. Registrovani naziv porekla i geografske oznake za kojeg lice koje podnosi zahtev želi ovlašćenje za korišćenje;

1.4. Vrstu proizvoda koji sadrži zaštićeni naziv porekla, odnosno geografsku oznaku;

1.5. Informacije, uključujući ime i adresu institucija ili organa kojima je poverena provera usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije.

2. Zahtev za registrovanje mora biti praćen sledećim dokumentima:

2.1. Sertifikat usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije izdate od strane organa ili poverenih tela za procenu usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije navedene u aplikaciji, u skladu sa odredbama člana 27 ovog zakona.

2.2. Potvrda izdata od strane nadležnog organa, da lice koje aplicira vrši određenu delatnost ili proizvodi određeni proizvod na geografskom području koje je opisano u specifikaciji proizvoda;

2.3. Dokaz o izvršenoj uplati propisanih taksi.

Član 45

Pregled aplikacije

1. Kancelarija će proveriti da li podneta aplikacija ovlašćenog korisnika sadrži sve potrebne dokumente u skladu sa članom 44. ovog Zakona.

2. Ako Kancelarija utvrdi da aplikacija ne sadrži sve potrebne uslove iz člana 44. ovog zakona, Kancelarija će pozvati osobu koja aplicira da ispravi aplikaciju u roku od šesdeset (60) dana.

3. Na zahtev lica koje aplicira, koji se treba podneti u određenom vremenskom roku iz stava 2 ovog člana, taj vremenski rok može se produžiti na najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.

4. Ako lice koje aplicira ne ispravi aplikaciju u skladu sa pozivom Kancelarije ili ne može da je ispravi u propisanom vremenskom roku, aplikacija za registrovanje ovlašćenog korisnika biće odbijena.

Član 46

Provera zahteva za zaštitu

1. Ako je aplikacija u skladu sa članom 45. ovog zakona potpuna, kancelarija će dalje ispitati da li su ispunjeni propisani uslovi za izdavanje prava korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake.

2. Ako Kancelarija utvrdi da aplikacija nije u skladu sa potrebnim uslovima, Kancelarija će pismeno obavestiti lice koje aplicira o razlozima zašto mu neće biti dozvoljeno pravo korišćenja zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, i pozvaće ga da u roku od šesdeset (60) dana podnese prigovor.

3. Na zahtev lica koje aplicira, koji se treba podneti u određenom vremenskom roku iz stava 2 ovog člana, taj vremenski rok može se produžiti na najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.

4. Ako lice koje aplicira ne dostavi nikakve primedbe, ili ako uprkos njegovim primedbama Kancelarija smatra da lice koje aplicira ne ispunjava propisane uslove za davanje prava za korišćenje zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, aplikacija će biti odbijena.

Član 47

Kontrola u slučaju poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kontrola i odluka referisana u članu 44. ovog zakona će se izvršiti od strane Komisije eksperata na osnovu člana 29. ovog zakona.

Član 48

Registrovanje ovlašćenog korisnika

1. Ako aplikacija za registrovanje ovlašćenog korisnika ispunjava sve uslove propisane za dobijanje prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake, Kancelarija će pozvati lice koje aplicira da uplati relevantne takse za početni period zaštite.

2. Ukoliko lice koje aplicira ne dostavi Kancelariji dokaz o uplati propisane takse za početni period zaštite iz stava 1. ovog člana, Kancelarija će odbaciti aplikaciju.

3. Ako lice koje aplicira podnese Kancelariji dokaz o uplati takse za početni period zaštite u određenom roku iz stava 1. ovog člana, Kancelarija će doneti odluku o registraciji ovlašćenog korisnika zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, i izvršiće registrovanje zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, u Registar ovlašćenih korisnika.

Član 49

Sadržaj podataka u Registru registrovanih korisnika

1. Kancelarija će u Registar ovlašćenih korisnika registrovati ovlašćenog korisnika zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, sa sledećim podacima:

1.1. Ime i adresu ovlašćenog korisnika;

1.2. Podatke, ako ovlašćeni korisnik ima pravo da koristi ime porekla, odnosno geografske oznake;

1.3. Registrovan naziv porekla, odnosno geografsku oznaku, koju ovlašćeni korisnik ima pravo da koristi;

1.4. Referencu odluke o registraciji ovlašćenog korisnika naziva porekla, odnosno geografske oznake.

Član 50

Obaveza i način korišćenja od strane ovlašćenog korisnika

1. Ovlašćeni korisnik imaće pravo da koristi zaštićen naziv porekla, odnosno geografsku oznaku, samo u marketingu proizvoda u skladu sa relevantnom specifikacijom.

2. Pravo iz stava 1 ovog člana takođe će obuhvatiti i pravo pakovanja, kataloge, brošure, reklame, poslovna dokumenta za identifikaciju i druge oblike poslovne dokumentacije, kao i uvoz i izvoz tih proizvoda.

Član 51

Uverenja prava na korišćenje

1. Po zahtevu ovlašćenog korisnika, pod uslovom da je isplaćena određena naknada, Kancelarija će izdati sertifikat o pravu na korišćenje naziva porekla ili geografske oznake.

2. Podaci koje sadrži sertifikat, regulisaće se podzakonskim aktom izdatim od strane Ministarstva.

Član 52

Upisivanje izmena u Registar ovlašćenih korisnika

Na zahtev ovlašćenog korisnika, Kancelarija će upisati sve promene u vezi sa imenom i adresom ovlašćenog korisnika, pod uslovom da je zahtev praćen adekvatnim dokazima da izmena ne utiče na ispunjenje uslova propisanih za dodelu Prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake.

Član 53

Obnova registrovanja ovlašćenog korisnika

1. Registrovanje ovlašćenog korisnika biće produženo za period koji je propisan u članu 15. stav 2 ovog zakona, pod uslovom da naziv porekla ili geografska oznaka na koje se odnose budu i dalje registrovani, i nakon podnetog zahteva od strane ovlašćenog korisnika, koji bi trebao biti praćen sledećim dokumentima:
2. Potvrdom usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije izdate od strane organa ili poverenog tela za procenu usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije.
3. Dokaz o izvršenoj uplati odgovarajućih tarifa.

Član 54

Opoziv registrovanja ovlašćenog korisnika

Ukoliko Kancelarija utvrdi da je korisnik prestao da ispunjava sve uslove propisane za dobijanje prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake, Kancelarija će doneti odluku o opozivu registrovanja ovlašćenog korisnika nakon postupka za opoziv pred Kancelarijom.

Član 55

Procedura opoziva

1. Procedura opoziva referisana u članu 54. ovog zakona pokrenuće se po službenoj dužnosti (ex officio) ili po zahtevu za opoziv koji se može podneti od strane svakog fizičkog ili pravnog lica koje ima legitiman interes.
2. Kancelarija obaveštava ovlašćenog korisnika na činjenicu da je opoziv postupka pokrenut i da će ga pozvati da podnese svoja zapažanja, naročito dokazovanje postojanja propisanih uslova za davanje prava korišćenja zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake u roku od trideset (30) dana.
3. Zahtevom ovlašćenog korisnika, koji se treba podneti u određenom vremenskom roku iz stava 2 ovog člana, taj vremenski rok može se produžiti na najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.

4. Ako Kancelarija utvrdi da zahtev za opoziv registrovanja ovlašćenog korisnika je osnovan, ona će poništiti registrovanje registrovanog korisnika, i nakon što odluka o opozivu postane punomoćna, izbrisće njegovo ime iz Registra ovlašćenih korisnika.

5. Kancelarija će odbiti zahtev za opoziv registrovanja ovlašćenog korisnika ako utvrdi da ista nije osnovana.

Član 56

Opoziv procedure u slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda odluke koje su navedene u članu 54. i 55. ovog zakona, donosiće se od strane komisije eksperata iz člana 31. ovog zakona.

Član 57

Prestanak prava korišćenja

1. Pravo korišćenja prestaće da postoji :

1.1. Ako je istekao period zaštite i nije obnovljen u skladu sa članom 43. ovog Zakona, od dana isteka perioda zaštite;

1.2. Ako se ovlašćeni korisnik odriče prava na korišćenje, od dana dostavljanja obaveštenja o toj činjenici u Kancelariji;

1.3. Ako ovlašćeni korisnik prestane da postoji od dana te činjenice ili odluke nadležnog organa koji potvrđuje ovu činjenicu;

1.4. Ako se registrovanje ovlašćenog korisnika poništi, smatraće se da registrovanje ovlašćenog korisnika nije imalo od samog početka efekte navedene u ovom zakonu;

1.5. Ako je registrovanje ovlašćenog korisnika opozvano od dana kada odluka o opozivu postane konačna;

1.6. Ako naziv porekla ili geografska oznaka nisu dalje zaštićeni pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 58

Otkazivanje prava korišćenja

Odluka o registraciji ovlašćenog korisnika biće otkazana ukoliko Kancelarija tokom procedure utvrdi da u vreme popunjavanja aplikacije za registrovanje ovlašćenog korisnika nisu bili ispunjeni uslovi zaštite postavljeni na osnovu ovog zakona.

Član 59

Procedura otkazivanja prava korišćenja

1. Procedura otkazivanja iz člana 58. ovog zakona pokreće se po službenoj dužnosti (ex officio) ili zahtevom protiv rešenja o registraciji ovlašćenog korisnika koji može podneti svako pravno ili fizičko lice koje ima pravni interes.
2. Zahtev iz stava 1. ovog člana sadržiće razloge za zahtev i bilo koje druge informacije ili dokumenta potrebna podzakonskim aktima u sprovođenju ovog zakona.
3. Ako Kancelarija utvrdi da zahtev ne sadrži sve propisane uslove iz stava 2. ovog člana, zahtev će biti odbijen.
4. Ako Kancelarija utvrdi da je zahtev za otkazivanje podnet u skladu sa stavom 2. ovog člana, zahtev za otkazivanje zajedno sa svim dostavljenim dokazima šalje se ovlašćenom korisniku i ovlašćeni korisnik će biti pozvan da dostavi svoj prigovor na podneti zahtev u roku od šesdeset (60) dana.
5. Na zahtev ovlašćenog korisnika koji se treba podneti u propisanom roku iz stava 4. ovog člana, rok se može produžiti za najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka perioda tog ograničenog roka.
6. Ako Kancelarija utvrdi da zahtev za otkazivanje odluke za registrovanje ovlašćenog korisnika ima osnova, ona će ga otkazati i nakon što odluka o otkazivanju postane konačna, izbrisaće registrovanje iz Registra ovlašćenih korisnika.
7. Kancelarija će odbiti zahtev za otkazivanje odluke o registraciji ovlašćenog korisnika, ako utvrdi da nije osnovan.

Član 60

Procedura otkazivanja u slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, odluke koje su navedene u članu 58. i 59. ovog zakona, donosiće se od strane komisije eksperata iz člana 31. ovog zakona.

POGLAVLJE VI

CIVILNO - PRAVNA ZAŠTITA

Član 61

Kršenje prava

Svako neovlašćeno korišćenje naziva porekla ili geografske oznake ili bilo kakvog simbola ili prakse koja je zabranjena članom 12. i 14. ovog zakona predstavlja kršenje naziva porekla ili geografske oznake.

Član 62

Entiteti koji imaju pravo da traže zaštitu prava

U slučaju kršenja prava naziva porekla ili geografske oznake u skladu sa ovim zakonom tužbu imaju pravo podneti vlasnik naziva porekla ili geografske oznake, odnosno nosilac prava naziva porekla ili geografske oznake.

Član 63

Procedura utvrđivanja i zabrane kršenja

1. Vlasnik naziva porekla ili geografske oznake može podneti tužbu Sudu radi utvrđivanja kršenja prava naziva porekla ili geografske oznake, protiv lica koje je prekršilo pravo na naziv porekla ili geografske oznake, vršeći bez odobrenja jednu od radnji iz člana 12. i 14. ovog zakona tražeći:

1.1. Dokaz o kršenju naziva porekla ili geografske oznake;

1.2. Prekid kršenja i sprečavanje nastavka takvih i sličnih kršenja i u buduću;

1.3. Prekid i sprečavanje daljeg kršenja prava dodeljenih na osnovu člana 12. i 14. ovog zakona, dajući povod ili predstavljajući ozbiljan pokušaj za moguće kršenje naziva porekla ili geografske oznake.

2. Radnje navedene u stavu 1 podstav 1.1, 1.2. i 1.3. ovog člana, mogu se takođe vršiti protiv lica koja su tokom njihove privredne aktivnosti obavili usluge kršeći naziv porekla ili geografsku oznaku, ili prete da krše prava naziva porekla ili geografske oznake.

Član 64

Zahtev za zaplenu i uništavanje proizvoda

1. U skladu sa članom 62. ovog zakona, vlasnik može preduzeti pravnu radnju protiv svakog lica koje je počinilo kršenje naziva porekla ili geografske oznake, vršeći bez odobrenja jednu od radnji iz člana 12. ili člana 14. ovog zakona, tražeći da se proizvodi koji krše naziv porekla ili geografske oznake povuče sa tržišta, zapleni ili uništi na račun tog lica.

2. Sud će protiv optuženog naložiti mere iz stava 1. ovog člana, osim ako postoje posebni razlozi da se ne donese takva odluka.

3. U slučaju da se nalaže mera iz stava 1. ovog člana, Sud će obezbediti da ona bude relevantna za prirodu i ozbiljnost kršenja.

Član 65

Tužba za nadoknadu štete

1. Vlasnik naziva porekla ili geografske oznake, može pokrenuti tužbu protiv lica koje je izazvalo štetu neovlašćenim obavljanjem radnje iz člana 12. i 14. ovog zakona, kao i da zatraži nadoknadu štete.
2. Vlasnik naziva porekla ili geografske oznake može pokrenuti tužbu protiv lica koje je neovlašćeno obavljalo radnje iz člana 10. pod stav 1. i 2. ovog zakona, i koje je profitiralo bez pravne osnove, kršeći naziv porekla ili geografsku oznaku drugoga, i da zahteva povratak ili nadoknadu prihoda, u skladu sa opštim odredbama za prihode bez osnova.
3. Zahtevi iz stava 1. i 2. ovog člana ne isključuju jedni druge.

Član 66

Zahtev za objavljivanje presude

1. Na zahtev vlasnika naziva porekla ili geografske oznake, konačna presuda objavljuje se u medijima na račun tuženog.
2. Sud odlučuje u okviru zahteva za objavljivanje potpune ili delimične presude, kao i o mediju u kojem će biti objavljen.

Član 67

Zahtevi za informacije

1. Vlasnik naziva porekla ili geografske oznake, koji je započeo postupak za zaštitu naziva porekla, ili geografske oznake u slučajevima kršenja, može zahtevati podatke o poreklu i distributivnoj mreži proizvoda jednog naziva porekla ili geografske oznake.
2. Zahtev iz stava 1. ovog člana može se predstaviti u obliku tužbe ili preduzimanja privremenih mera protiv:
  - 2.1. Lica protiv kojeg je podneta tužba iz stava 1. ovog člana;
  - 2.2. Lica koji u okviru svoje poslovne delatnosti ima proizvode za koje postoji sumnja da su prekršili naziv porekla ili geografsku oznaku;
  - 2.3. Lica koje u vršenju svoje delatnosti pruža usluge, za koje postoji sumnja da krše naziv porekla ili geografsku oznaku;
  - 2.4. Lica koje u vršenju svoje delatnosti pruža usluge ili koristi ponuđene usluge u sumnjivim aktivnostima koje krše naziv porekla ili geografsku oznaku;
  - 2.5. Lica za koje je dokazano da je uključeno u proizvodnju ili distribuciju robe ili pružanju usluga, za koje se sumnja da krši naziv porekla ili geografske oznake.

3. Zahtev za podatke o poreklu i distributivnoj mreži proizvoda i usluga u skladu sa stavom 1. ovog člana može naročito uključiti:

3.1. Informacije o imenima i adresama proizvođača, distributera, dobavljača i drugih ranijih vlasnika proizvoda i usluga, trgovaca na veliko i malo;

3.2. Informacije o proizvedenim, distribuiranim, primljenim i naručenim količinama, kao i cenu za proizvode i usluge.

4. Ako takvo lice odbija da pruži informaciju bez valjanog razloga, ono je odgovorno za nastalu štetu, u skladu sa zakonskim odredbama koje su na snazi.

5. Odredbe ovog člana ne primenjuju se za korišćenje poverljivih informacija.

Član 68

Privremene mere u slučajevima kršenja naziva porekla ili geografske oznake

1. Na zahtev vlasnika naziva porekla ili geografske oznake koji dokazuje da je naziv porekla ili geografska oznaka prekršena ili se pokušava prekršiti, Sud može narediti bilo koju privremenu meru koja podrazumeva zaustavljanje ili sprečavanje kršenja, a naročito može:

1.1. Narediti navodnom prekršiocu da zaustavi i da prestane sa radnjama koje krše naziv porekla, ili geografske oznake; Sud takođe može izdati zabranu protiv posrednika čije se usluge koriste od strane trećih lica koja krše naziv porekla ili geografsku oznaku;

1.2. Narediti zaplenu ili isključenje iz prometa proizvoda koji su nepravedno označeni kao naziv porekla ili geografska oznaka.

2. Na zahtev vlasnika naziva porekla ili geografske oznake koji dokazuje da je njegov naziv porekla ili geografska oznaka prekršen u poslovnim aktivnostima sa ciljem pružanja materijalne koristi i da je kršenje pokušalo da mu izazove nepopravljivu ili teško popravljivu štetu, osim privremenih mera navedenih u stavu 1. ovog člana, Sud može narediti oduzimanje pokretne i nepokretne imovine suprotne stranke, koja nije direktno povezana sa kršenjem, uključujući i zamrzavanje njenih bankovnih računa.

3. U cilju uspostavljanja i izvršenja privremene mere iz stava 2. ovog člana, Sud zahteva od suprotne stranke ili drugih određenih lica da dostave bankarske, finansijske i druge ekonomske podatke, ili stave na raspolaganju podatke i druge dokumente u vezi sa time. Sud obezbeđuje zaštitu poverljivosti takvih informacija i sprečava njihovu zloupotrebu.

4. Ako je privremena mera naređena bez informisanja suprotne stranke, Sud će saopštiti odluku o privremenoj meri za suprotnu stranku, odmah nakon njene primene.

5. Na odluku o privremenoj meri, Sud određuje trajanje takve mere, a ako je naređena ikakva mera pre početka procedure, period u kome podnosilac zahteva za meru inicira proceduru da opravda mere, u roku od dvadeset (20) radnih dana i ne duže od trideset i jedan (31) kalendarskih dana od dana izricanja privremene mere.

Član 69

Privremene mere koje obuhvataju očuvanje dokaza

1. Na osnovu zahteva vlasnika, u skladu sa članom 62 ovog zakona, koji predstavlja mogućnost da je naziv porekla ili geografska oznaka prekršena ili preti da bude prekršena, Sud može narediti privremene mere koje uključuju očuvanje dokaza.
2. Privremene mere iz stava 1. ovog člana, Sud može naložiti, naročito:
  - 2.1. Pripremu detaljnih opisa robe koja može da krši naziv porekla ili geografske oznake, sa ili bez uzimanja uzoraka;
  - 2.2. Zaplenu robe koja može da krši naziv porekla ili geografske oznake;
  - 2.3. Zaplenu materijala i alata koji su se koristili u proizvodnji i distribuciji robe, koja može da krši naziv porekla ili geografsku oznaku i druga dokumenta koja se na njih odnose.
3. Privremene mere iz ovog člana mogu se narediti i bez informisanja suprotne stranke, ukoliko lice koje aplicira pretpostavlja da postoji opasnost da se unište dokazi ili da se izazove nepopravljiva šteta. Ako je privremena mera naređena bez informisanja suprotne stranke, Sud će informisati suprotnu stranu o privremenoj meri odmah nakon njene implementacije.
4. Na odluku o privremenoj meri, Sud određuje trajanje takve mere i ako je naređena bilo koja mera pre početka procedure, period u kome podnosilac zahteva za meru inicira proceduru da opravda mere, u roku od dvadeset (20) radnih dana i ne duže od trideset i jedan (31) kalendarskih dana od dana informisanja lica koje primenjuje, zavisno od toga koja ističe kasnije.
5. Odredbe Zakona o Izvršnom postupku, primenjivaće se i na pitanja koja nisu regulisana ovim članom.
6. Odredbe ovog člana neće uticati na mogućnost da Sud naredi privremene mere koje uključuju očuvanje dokaza, u skladu sa odredbama Zakona o Parničnom postupku.

Član 70

Oduzimanje dokaze u toku parničnog postupka

1. Kada se stranka u parnici poziva na dokaze koje tvrde da postoje sa suprotnom strankom ili pod njenom kontrolom, Sud će pozvati suprotnu stranku da u propisanom roku dostavi tražene dokaze.
2. Kada vlasnik, u skladu sa članom 62 ovog zakona, zakonskim putem tvrdi da je kršenje trgovačke marke obavljeno na komercijalnom nivou za svrhe osiguranja komercijalne ili ekonomske koristi, a na kojima se on zasniva na bankarskim, finansijskim, privrednim procedurama ili sličnim dokumentima, papirima ili sličnim dokazima, tvrdeći da su kod suprotne stranke ili pod njenom kontrolom, Sud će pozvati suprotnu stranku da dostavi tražene dokaze u propisanom roku.

3. Kada stranka koja je pozvana da podnese dokaze, negira da se dokazi nalaze kod nje ili pod njenom kontrolom, Sud može da uzme dokaze da dokaže takvu činjenicu.
4. Odredbe Zakona o Parničnom postupku o pravu odbijanja podnošenja dokaza kao svedoka, primeniće se mutatis mutandis na pravo stranke da odbije da dostavi dokaze.
5. Uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, Sud odlučuje po svojem izboru o značaju činjenice da stranka u posedu dokaza odbija da se povinuje sudskom nalogu koji joj naređuje da iznese dokaze, ili negira, suprotno odluci Suda da se dokazi nalaze kod nje.
6. Protiv odluke Suda iz stava 1 i 2 ovog člana, neće se dozvoliti posebna žalba.

Član 71

Ubrzane procedure i primena odredbi drugih zakona

1. Procedura u vezi sa kršenjem naziva porekla ili geografske oznake treba biti ubrzana.
2. Tokom procedure u vezi kršenja prava na naziv porekla ili geografske oznake primenjuju se odredbe drugih važećih Zakona – na snazi; o Parničnom Postupku i o Izvršnom Postupku.
3. Na zahtev Suda ili stranke koja je inicirala proceduru o kršenju prava na naziv porekla ili geografske oznake, Kancelarija prihvata zahtev za otkazivanje ili oglašavanje ništavnim rešenja o registrovanom nazivu porekla, ili geografskoj oznaci, podnesenom pre ili tokom procedure i postupaće po ubrzanoj proceduri.
4. S obzirom na okolnosti, Sud može odlučiti o prekidu procedure do konačne odluke.

Član 72

Ovlašćenja suda

Za sve slučajeve kršenja prava naziva porekla ili geografske oznake odlučuje nadležni Sud u skladu sa određenim zakonodavstvom koje je na snazi.

POGLAVLJE VII KAZNE ODREDBE

Član 73

Novčane kazne

1. Svako pravno lice koje koristi neovlašćeno naziv porekla, odnosno geografske oznake u suprotnosti sa članom 9. ili članom 11. ovog zakona, ili trguje bilo koji proizvod iz člana 49. stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj u iznosu od od tri hiljade (3.000) do devet hiljada (9.000) evra.

2. Fizičko lice kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od dvesta pedeset (250) do sedamsto pedeset (750) evra.

3. Lice odgovorno pravnom licu kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu petsto (1500) evra.

4. Pojedini proizvodi korišćeni za prekršaj iz ovog člana zapleniće se i konačnom odlukom nadležnog suda biće uništeni, čineći ih na bilo koji način neprepoznatljivim ili neupotrebljivim.

Član 74 Nadzor

Nadgledanje sprovođenja ovog zakona izvršiće odgovarajući inspektorat na teritoriji Kosova.

POGLAVLJE VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75

Primena odredbi Zakona o trgovačkoj marki

1. Strana pravna i fizička lica bez stalnog prebivališta, boravišta ili glavnog sedišta za poslovanje u Republici Kosovo, Kancelariji će biti predstavljeni u svim procedurama utvrđenim zakonom o trgovačkim markama u skladu sa odredbama Poglavlja XIV zakona o Trgovačkoj marki.

2. Fizička i pravna lica koja imaju glavno poslovno sedišta, prebivalište ili boravište u Republici Kosova mogu se predstaviti Kancelariji u svim procedurama utvrđenim zakonom o trgovačkim markama u skladu sa odredbama Poglavlja XIV zakona o Trgovačkoj marki.

3. Pravna lica koja imaju glavno poslovno sedišta, odnosno prebivalište ili stalno boravište u Republici Kosova mogu da u svim procedurama utvrđenim zakonom, Kancelariji mogu biti predstavljeni od nekog zaposlenog ovlašćenjem koje je potpisano od strane pravnog lica.

4. Odredbe Poglavlja XIV Zakona o Trgovačkoj marki koje se odnose na zastupljenost realizovaće se u skladu sa zastupljenošću u oblasti naziva porekla ili geografskih oznaka.

Član 76

Donošenje podzakonskih akata

Ministarstvo će za sprovođenje ovog zakona doneti podzakonska akta u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 77
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 04/L-187
30. maja 2013. god.

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI